

Bedenkingen bij het rapport van de parlementaire sektenkommissie

1. Als sektelid voor de rechtbank

Tijdens een proces tussen ex-echtelingen over het hoederecht over hun zoontje hebben de advocaat van de vader en de rechter in hun overwegingen ten nadele van de moeder, die tot de *Sahaja Yoga*-beweging behoort, ook het fameuze parlementaire sekte-rapport genoemd, waarin die beweging inderdaad als "sekte" opduikt ("Vader krijgt hoederecht over uit yoga-sekte gered zoontje", *Gazet van Antwerpen*, 12-6-1998). Het is dus zover: dit rapport, dat strikt genomen geen kracht van wet heeft, begint een reële impact te krijgen.

Vermelding van een vereniging of traditie in dit rapport betekent stigmatizing en zelfs voelbaar juridisch nadeel.

Tijd om nogmaals te wijzen op de kwalijke aspecten van dit rapport.

Zelf sta ik (samen met alle hindoes die hun zaak kennen) erg skeptisch tegenover Sahaja Yoga ("aangeboren/spontane/natuurlijke Zelfkontrolle"), een hutsekluts van personenkul-tus rond sekteleidster Nirmala Devi en een bijna karikaturale vorm van tantrische yoga. Deze gebreken zijn juridisch echter geen misdrijf, evenmin als de dwaalleer van gevestigde godsdiensten dat is.

Merken we alleen de volgende gegevens op.

Het misdrijf van de moeder was volgens het krantebericht dat zij haar zoontje tijdens de Paas-vakantie niet aan de vader had over-gemaakt, zoals de regeling voor bezoekrecht bepaalde.

Dat een rechtbank daartegen optreedt, is normaal en vergt uiteraard geen aparte wetgeving voor "sekten" (net zoals gevallen van vrij-heidsbe-rov-ing, seksueel misbruik, afpersing enz. in sekte-kontekst perfect met de bestaande wetgeving kunnen aangepakt worden).

Of dit voldoende is om een eerder uitgesproken regeling voor het hoederecht om te keren, en zelfs om haar voor langere tijd op te sluiten ("Hof van beroep weigert vrijlating 'sektemoeder'", *Gazet van Antwerpen*, 13-6-1998), is nog maar de vraag.

De rechtbank beoordeelde de keuze van de moeder om het kind in de hermit-age van de *Sahaja Yoga*-vereniging in Italië op te voeden (waar het kind overigens niet in isolatie maar samen met zijn moeder verbleef), als erg bezwarend.

Dit ondanks een door de verdediging geciteerd Zwitsers onderzoek dat geen negatieve gevolgen had vastgesteld bij kinderen in het Indiase internaat van de vereniging (de beweging werd een jaar of wat vóór de gerechtelijke uitspraak ook verrassend vrij-gepleit door Bert Claerhout, religie-redakteur van *De Standaard*).

Het komt mij voor dat de keuze van de moeder voor een onkonven-tionele religie haar juridisch duidelijk in het nadeel geplaatst heeft.

Had zij haar kind in een katholiek internaat geplaatst, dan had dit natuurlijk geen rol gespeeld in de gerech-telijke uitspraak betref-fende het hoederecht, zelfs niet in een hypothetisch geval waarin dit gebeurd zou zijn tegen de zin van een militant-vrijzinnige ex-echtgeno-ot.

De door een par-lements-kommissie gehonore-erde notie "sekte" voert een extra diskrimi-natie

in tussen de "erkende" religies (die reeds institution-eel en financieel bevoor-deeld worden) en alle andere.

2. De sektenlijst

Als "sekte" worden ondermeer genoemd:

* de belangrijkste stekkingen in het boeddhisme: de Japanse Zen (benevens Jodo Shinshu en Soko Gakkai), het Theravada-boed-dhisme (staatsg-odsdie-nst in Sri Lanka, Myanmar en Thailand), het Tibetaans boed-dhisme (staatsgo-dsdienst in Bhoetan), de Taiwanese Ching Hai-beweging;

* het taoïsme, vertegenwoordigd door "Tai-chi" en "Tao Yoga";

* enkele hindoe-groepering, nl. Hare Krisjna, Ananda Marga, Brahma Koemari's, Krisjnamoerti, Transcendente Meditatie, Kriya Yoga (twee keer genoemd door onze deskundigen: één keer als "Yogana-nda", één keer als "Self-Realizat-ion Fellowship"), Sahaja Yoga, Sathya Sai Baba, Ramchandra Mission, Siddha Yoga, en de afgeleide synkretismen van Bhagwan en het Mandarom-Aumisme;

* het jainisme, religie van de meeste Indiase diamantairs in Antwerpen;

* de tot de sjinto-traditie behorende Mahikari-beweging;

* kristelijk-hindoe-boeddhistische synkretismen als Theosofie en haar afsplitsing, Rudolf Steiners Antroposofie.

Dit komt er praktisch op neer dat *alle* Aziatische tradities die niet tot de profetisch-monotheïstische stroming behoren, samen met hun afgeleide synkretismen, a priori als sekte beschouwd worden. Iedereen die zijn hoofdhaar scheert, of vegetariër is, of een yin-yang-medaljon draagt, of een Boeddha op zijn schouw heeft staan, geldt tot bewijs van het tegendeel als een sektelid.

Ook onze judo-kampioenen gaan niet vrijuit, want de Oosterse gevechtkunsten zijn onmiskenbaar met sjintoïsme, boeddhisme of taoïsme verbonden.

De telegenieke Dalai Lama moet als sekte-agent behandeld en dus geweerd worden.

En bovendien --

I declare my interest

--, ondergetekende heeft reeds deelgenomen aan activiteiten van een flink dozijn van de genoemde "sekten" (nummers 8, 16, 17, 90, 120, 141, 149, 153, 160, 168, 175, 187): aan het kruis met hem!

Nochtans beantwoorden een aantal van de voor-noemde tradities aan geen enkel ernstig criterium voor wat in pejoratieve zin een sekte zou moeten zijn.

De Vrijmetselaars binnen de commissie hebben ervoor gezorgd dat ook een aantal katholieke groepen op de lijst terechtgekomen zijn, niet alleen *Het Werk* en *Opus Dei* maar ook totaal onschuldige rozenkransgenootschappen.

Kommissiewoordvoerder Luc Willems (CVP) heeft hiervoor trouwens een ferme uitbrander gekregen vanwege Frank Swaelen, zelf voorzitter van zo'n als "sekte" gebrandmerkt kranse.

In vergelijking met de heidense Aziatische religies komt het kristendom er echter nog redelijk goed van af.

Anders dan katholieke media zie ik achter dit dwaze doch gevaarlijke rapport niet zozeer een Loge-komplot, alswel een vuist die mensen met een beperkte horizon maken tegen het onbekende.

Kristenen, vrijzin-nigen en religieus on-geïnteres-seer-den hebben mekaar hier gevonden in een soort kollek-tieve afweerreactie tegen een nieuwe wind van niet-Abrahamische religiosi-teit die door de steeds groter wordende kieren in het levensbes-chouwelijk kon-dominium van kristendom en vrijzin-nigheid komt waaien.

3. Definitie van "sekte"

Komen we in dit verband eens terug op het boekje van Anne Morelli: *Open brief aan de sekte van de sektetegenstanders* (EPO, Berchem 1997).

Deze linkse ULB-sociologe betoogt volkomen terecht dat elk element dat als definiërend kenmerk van "sekten" naar voren geschoven wordt, ook bij één of meer gevestigde godsdiensten terug te vinden is.

Zo klaagt het Franse sektenrapport-Vivien aan dat sekte-scholen de kinderen opsluiten in een homogeen milieu zonder levens-bes-chouwelijk pluralisme.

Maar wat is het opzet van het katholiek onderwijs (resp. de protestantse "school met de Bijbel", de joodse

jesjiva

, de islamitische

madrassa

) anders dan leerlingen in een levenschouwelijk "zuiver" milieu volledig te konditioneren tot trouwe vertegenwoordigers van hun geloof?

Sekten zouden een leidersfiguur hebben die zich niet in vraag laat stellen;-- en de onfeilbare paus dan? Of, in breder tijdspers-pek-tief, de voor eeuwig gezaghebbende woorden van Mozes, Jezus, Paulus, Mohammed? Sekten zouden hun leden beletten om de sekte te verlaten;-- maar de islam zet de doodstraf op geloofsafval.

Sekten zouden hun leden financieel afpersen middels sociale druk en bedreigingen met bovennatuurlijke gevolgen;-- maar hoe is de Kerk aan haar enorme bezittingen gekomen?

Hoevele brave leken hebben niet, terwille van hun eeuwige zaligheid, per testament hun bezit aan het plaatselijke klooster overgemaakt?

Kloosterlingen moesten hun gebeurlijke erfenis aan hun orde afstaan, evenzo priester-leraars hun loon.

Gelovigen kochten jaren vagevuur af door via "aflaten" de verfraaiing van het Vatikaan te financieren.

Behalve hun geld hebben vele miljoenen trouwens ook hun *leven* gegeven voor het kristendom of de islam.

Verminking, zelfgeseling, onderdrukking van de seksualiteit, seksueel misbruik door religieuze gezagsdragers, en noem maar op: alle bizarre en verwerpelijke verschijnselen bij de ergste sekten hebben hun precedentes in kristendom of islam, religies die door de Belgische staat gepatroneerd en gefinancierd worden.

Tenslotte wijft men sekten ook aan dat zij hun leden in invloedrijke posten trachten te manoeuvreren en politieke invloed trachten uit te oefenen. Dit is met name één van de punten waarop de *Scientology Church* (een New Age-beweging die een simpel soort "psychologische training voor managers" als een heuse Geheime Leer duur verkoopt) in Duitsland aangevallen wordt.

Alstublieft, wie kan mij uit het aflopende millennium eens één jaar noemen waarin de Kerken of de Islam níet aan politiek gedaan hebben?

Waarom hielden de jezuïeten zo aan hun rol van "biechtvaders der vorsten"?

Spijts mijn skepsis jegens de inhoud van Scientology moet ik het toejuichen dat Nelly Maes, Jan Loones (VU) en Hugo Coveliers (VLD) de Scientology-petitie "voor godsdienstvrijheid" ondertekend hebben ("Vlaamse politici ondertekenen Scientology-petitie", *De Morgen*, 3-7-1998), en dat *Intermediar*

-hoofredakteur Eddy Daniëls vorig jaar een media-hetze tegen zichzelf trotseerde door de campagne tegen Scientology in vraag te stellen.

Overigens wrijft de commissie de Scientologen ook "bekeringsijver" aan, iets waaraan kristenen zich gelukkig nooit schuldig gemaakt hebben.

Hoewel de in dat verband gemaakte vergelijkingen met de jodenvervolgging vooralsnog eerder grotesk zijn, doet de in sommige landen gevoerde politiek tegenover "sekten" inderdaad afbraak aan de godsdienstvrijheid. Belgische rechters kunnen het niet als bezwarend feit tegen een procesvoerder laten gelden dat hij wekelijks naar de kerk of de moskee gaat, maar wel dat hij aan yoga doet of zijn kinderen naar de Steinerschool stuurt.

Het sekterapport voert onmiskenbaar een diskriminatie op levenbeschouwelijke gronden in.

De inheemse heidense religies zijn in het sekterapport groten-deels buiten schot gebleven, gewoon omdat ze nog niet genoeg in de kijker liepen. Het klimaat is echter geschapen, en de volgende keer dat iemand voor de rechtbank komt in een konflikt met een neo-druïde of een odinist, zal het woord "sekte" gegarandeerd vallen.

Op Kerstavond 1997 hoorde ik op Radio-1 een praatje over het Joelfeest, en de presentatrice zei meteen dat men die viering "in sektekringen" moet zoeken.

Overigens is er wel reeds een Waalse druïdengroep, de *Ordre Vert Druïdique*, in de lijst opgenomen.

Ook de vermelding van de *Mellie Uildert-Stichting* en van de *Antroposo-fie*

, die allebei een heemkundige en natuurreligieuze dimensie hebben, mag als een schot voor de boeg van de inheemse nieuw-heidenen beschouwd worden.

4. Sekten en de Apokalyps

Nog een algemene opmerking over *echt gevaarlijke* sekten. Datgene wat hen gevaarlijk maakt, en wat aanleiding geeft tot de schandaalsfeer rond sekten en tot parlementaire onderzoekskommissies, komt bijna altijd voort uit een basistekst van het kristendom, nl. het Boek der Openbaring, of Apokalyps.

De kollektieve zelfmoorden van de sekte rond Jim Jones, van de Zonnetempel en van de Hemelpoort (de Kalifornische sekte die via zelfmoord naar een ruimtestation op een voorbijvliegende komeet vertrok) kwamen voort uit een apokalyptische eindtijdverwachting.

Ook het anti-sociale gedrag van de sekte in Waco, die tot een FBI-aanval op haar centrum leidde, waarbij brand uitbrak die de meeste sekteleiden doodde (anders dan

De Standaard

blijft beweren, was dit géén geval van kollektieve zelfmoord), kwam voort uit een Bijbelse eindtijdverwachting.

Heidense sekten als de Hare Krisjna's kunnen veel op hun kerfstok hebben, maar niet dat soort gewelddadige godsdienstwaan.

Men zou hier meteen de Japanse *Sekte van de Opperste Waarheid* als tegenvoorbeeld kunnen noemen, en op de BBC hoorde ik haar inderdaad noemen als bewijs dat "zelfs het boeddhisme zijn fundamentalisten heeft".

Maar

: er is in het boeddhisme absoluut geen notie van eindtijdverwachting, en nog minder een visioen van een gewelddadige eindtijd-katastrofe.

In de heidense, "universistische" visie is het universum eeuwig: hoewel zijn evolutie wel eens via schokken en omwentelingen verloopt, kent het eigenlijk geen begin en geen einde.

Als sekteleider Shoko Asahara zich aan een eindtijd verwachtte, en zelf de bijbehorende verwoesting met wat sarin-gasbommen wilde bespoedigen, dan had hij zijn inspiratie duidelijk elders gehaald, nl. in de Apokalyps, een tekst die in Japan door de aldaar zeer actieve Jehovah-getuigen gepropageerd wordt.

Sekten in België

Written by Koenraad Elst

Wednesday, 24 November 2010 23:13 -

Het is natuurlijk best mogelijk om onzin uit te kramen zonder de Bijbel te citeren; maar het is een historisch feit dat de Bijbel talloze labiele geesten tot tragische dwaasheden en zinloos geweld heeft geïnspireerd, en dat hij op zijn eentje voor het merendeel van de kwalijke sektentoestanden verantwoordelijk mag gesteld worden.

(zomer 1998)